

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński.

Berlin, 11. Czerwca. — Donoszą nam z Magdeburga pod dniem 7. Czerwca, że tam nadszedł rozkaz do zawieszenia uzbrajań w tamczęj fortecy, jakoż zaprzestano palisadowania. Niewiadomo atoli, czyli stawiania armii na stopie wojennej także zaprzestano. — Biuro korespondencyjne donosi, że Austria przystała na warunek praejudicialny postawiony przez Prussy, które we Frankfurcie będą na przemian przewodniczyły w sprawach niemieckich z Austrią, a narady nie będą miały znamienia konferencji plenum związku rzeszy.

Rozporządzenie do uzupełnienia prawa o prasie z dnia 30. Czerwca 1849.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożej łaski król pruski i t. d. Zważywszy, że zgubne stosunki, które pokojowi i porządkowi w kraju coraz większym zagrażają niebezpieczeństwem, powiększając część nadużyć wolności druku, jako też niedostateczności istniejących praw prasowych przypisać należy, że dla tego utrzymanie bezpieczeństwa publicznego wymaga jak najszybszego użycia nowych środków prawodawczych; — czujemy się obowiązani usunąć wszelkie wątpliwości, jakieby we względzie na dotychczasowe prawa wolności druku powstać mogły. — Przytém chcemy uzupełnić przepisy dla prasy z dnia 30. czerwca 1849. roku. Stosując się więc do wniosku naszego ministerstwa, stanowimy na mocy art. 63. konstytucyi co następuje:

§. 1. Urzędy pocztowe mogą według okoliczności odmówić przyjęcia lub zapisywania dzienników i pism peryodycznych, a tego upoważnienia nie znosi §. 1. regulaminu z dnia 15. grudnia 1821. (zbiór Praw str. 215).

§. 2. Postanowienia ordynacyi procederowej z dn. 17. stycznia 1845, tyczące się udzielania, lub odmawiania pozwoleń rządowych księgarzom, antykwarzom, właścicielom czytelnii, lub gabinetów czytelniczych, sprzedawcom pism ulotnych i obrazów, litografom, drukarzom i rytownikom, zostają w swęj prawomocności. Dla tego więc rozeznane być mają owe postanowienia i na tych procederowych wyżej wymienionych, którzy bez zezwolenia rządowego procedery swoje rozpoczęli. Zostawia się im jednakże czas do postarania się o konsens rządowy, aż do 1. lipca r. b.

§. 3. Rozszerzenie wszelkich pism drukowanych zagranicznych, może być zakazane przez ministra spraw wewnętrznych. Ktoby zaś pomimo szczególne oznajmienie lub ogłoszenie w dzienniku urzędowym pisma zakazane sprzedawał, rozdawał, w miejscach dla publiczności przystępnych wystawiał, lub rozszerzał, ulegnie karze pieniężnej 10 do 100 tal. lub karze więzienia od 14 dni do 1 roku.

Prokuratorye i ich organa obowiązane są, konfiskować w takim razie pomienione pisma. Postanowienia powyższego paragrafu nie znoszą jednakże przepisu stanowiącego i wyższe kary za rozszerzanie pism zakazanych.

§. 4. Ktokolwiek ma zamiar wydawać gazetę lub pismo czasowe w miesięcznych lub krótszych; choć nieregularnych peryodach, obowiązany jest złożyć poprzednio kaucyą.

§. 5. Kaucya stanowi się, jeżeli pismo więcej niż trzy razy na tydzień ma wychodzić, pod względem podatku procederowego:

- a) w miastach należących według prawa z dnia 30. maja 1820. do pierwszej klasy, jako też we wszystkich miastach i wsiach w okręgu dwumilowym tamtych miast położonych, na 5000 tal.
- b) w miastach drugiego rzędu na 3000 tal.
- c) w miastach trzeciego rzędu na 2000 tal.
- d) we wszystkich innych miejscach na 1000 tal.

§. 6. Dzienniki i pisma peryodyczne, które tylko trzy, lub mniej razy w tygodniu wychodzić mają, złożyć kaucyą o połowę mniejszą, jak w §. 5. oznaczono.

§. 7. Pisma peryodyczne przeznaczone jedynie:

- a) na obwieszczenia urzędowe;
- b) które wyłączając wszelkie kwestye polityczne i socyalne, same tylko

zawierają artykuły naukowe lub techniczne, doniesienia familijne, o zabawach publicznych, sprzedażach, o rzeczach ukradzionych, zgubionych lub znalezionych i t. p., uwalniają się od składania kaucyi.

Jeżeli zaś które z takich pism przekroczy prawo prasowe z dnia 30. czerwca 1849. roku i na karę zasłuży, wtedy wydać zarazem należy wyrok, wskazujący wydawcę na złożenie kaucyi.

Stawienie kaucyi, która zastosowana być powinna do oznaczeń w §. 5., nastąpić musi w przeciągu trzech dni po ogłoszeniu wyroku, bez potrzeby powtórnego wezwania.

§. 8. Kaucyą złożyć należy w jeneralnej kasie rządowej lub w głównej kasie rejencyjnej gotówką, a od złożonej sumy będzie kaucyonista pobierał 4%.

Zwrócenie kaucyi nie prędzej może nastąpić, jak po 6 miesiącach, licząc od dnia, w którym dziennik lub inne pismo peryodyczne przestało wychodzić, a za poprzedniem wykazaniem świadectwa ze strony prokuratoryi że przeciw temu pismu lub dziennikowi żadna nie rozpoczęła się indagacya, lub proces.

§. 9. Do złożenia kaucyi obowiązują się także wydawcy, istniejących dzisiaj pism peryodycznych, w §. 4. oznaczonych. Zostawia im się jednakże 4 tygodnie czasu do postarania się o kaucyą, licząc od dnia publikacyi tego rozporządzenia.

§. 10. Jeżeli gazeta jaka lub pismo kaucyonowane podpadnie karze, natenczas kaucya służy przedewszystkiem na pokrycie sumy karniej i kosztów indagacyi, bez względu na osobę wskazanego. Suma karna i koszt, jeżeli w przeciągu 8 dni po ogłoszeniu wyroku nie zostaną zapłacone, odcigną się z kaucyi.

§. 11. Jeżeli dziennik jaki, pismo, czy to zaraz na początku kaucyonowane, czy w skutek wyroku sądowego do złożenia kaucyi zmuszone, przekroczy podwakroć §§. 13. 14. 16 — 24. (włącznie) prawa z 30. czerwca 1849, może sędzia, stosownie do ciężkości popełnionego przestępstwa, oprócz skazania na przepisana karę, skonfiskować jeszcze całą kaucyą, a przynajmniej 10tą jej część. Za trzecim wyrokiem wydanym na mocy powyższych §§. rozporządzenia z dnia 30. czerwca 1849., koniecznie nastąpić musi konfiskata całej kaucyi, a oprócz tego całkiem zakazane być może wydawanie skazanego pisma. Nowe założenie kaucyi, lub uzupełnienie jej nastąpić powinno w trzy dni po zapadłym wyroku, nawet bez powtórnego wzywania.

§. 12. Kto dziennik jaki lub inne pismo peryodyczne wydaje, w nakład bierze, lub drukuje, a poprzednio kaucyi nie złożył, lub nie dopłacił, albo je wydaje pomimo zupełnego zakazu, (§. 10.) podlega karze 50 do 200 tal. lub więzieniu 4 tygodniowemu do dwóch lat.

Ta sama kara spotyka tego, kto pisma jakie peryodyczne w miejscach dla publiczności przystępnych wystawia lub rozszerza, chociaż go osobno zawiadomiono lub w dzienniku urzędowym ogłoszono, że pismo to zostało zakazanem.

Prokuratorye i ich organa mają konfiskować wszelkie takie pisma, wszędzie, gdziekolwiek je znajdują, tudzież przyaresztować płyty i formy drukarskie. Wyrok może zarazem wskazać całe pismo, płyty i formy na zupełne zniweczenie.

§. 13. Jako pisma peryodyczne, uważane być mają także wszelkie pisma litografowane, lub w inny sposób rozmnażane, wychodzące czy to co miesiąc, czy wkrótszych peryodach, chociaż nieregularnych.

§. 14. Przestępstwa objęte §. 3. i 12. tego rozporządzenia, nienależą do kompetencyi sądów przysięgłych.

Podpisano i pieczęć król. wyciśniono.

Dan w Charlottenburg, dnia 5. czerwca 1850.

(podp. za pomocą stępla) Fryderyk Wilhelm.

Na rozkaz i w przytomności J. Kr. Mości, podp. Neumann.
(contras.) Hr. Brandenburg. v. Ledenberg. v. Manteuffel. von der Heydt.
v. Rabe. Simons. v. Schleinitz. v. Stockhausen.

Okólnik do prezesów rejencyjnych i dyrektorów poczt: Pewna część gazet i pism czasowych nadużywa wolności druku tak dalece, iż zagraża bezpieczeństwu, porządkowi i pomyślności państwa w rozmaity sposób. Pisma te dążąc do obalenia wszystkiego, co dzisiaj istnieje, usiłują to przez zmyślanie to przez przekręcanie faktów, a nareszcie przez bezczelną polemikę stłumić wierność i uszanowanie dla osoby królewskiej, rozszerzyć niezadowolnienie z konstytucji i urządzeń państwa; wzywają do karogodnych postępów i nieposłuszeństwa prawom, jako też rozporządzeniom rządowym; zakłócają pokój przez podburzanie mieszkańców kraju jednych przeciw drugim, obudzając w nich nienawiść wzajemną, i podkopują kardynalne zasady moralności i religii.

Te złośliwe usiłowania znalazły wielką pomoc w złe pojętych i na złe używanych przepisach regulaminu dotyczącego się pism peryodycznych, z dnia 15. grudnia 1821. (zbiór praw z r. 1821. Nr. 19. str. 215) ułatwiającego rozszerzanie tychże pism drogą pocztową.

Ponieważ zaś rozporządzenie z dnia 5. czerwca r. b. wyraźnie okazuje, że owa dogodność dla publiczności, iż na pocztach zapisywać może gazety, żurnale i t. d., niepowinna być tłumaczona, jakoby pocztą były obowiązane przyjmować zamówienia wszelkich gazet i pism czasowych i zamówienia te wypełniać musiały, uznało ministerstwo za rzecz dla dobra ogółu potrzebną niedozwolić, aby instytucje państwa ekspedycyjne służyły do rozszerzania pism czasowych, (które to zatrudnienie właściwie wcale się nie zgadza z naturą i przeznaczeniem tych instytucji) rozsiewających idee rewolucyjne, kiedy nawet osobom prywatnym rozszerzanie takich pism pod osobistą odpowiedzialnością zakazane. (§. 12. rozporządzenia z dnia 30. czerwca 1849. zbiór praw str. 228).

Ponieważ nadchodzi czas, w którym zamawiane będą na pocztach gazety i inne pisma czasowe na 3. i 4. kwartał r. b., wzywamy panów (prezesów rejenc. i dyrektorów poczt) abyście się niezwłocznie ze sobą porozumieli.

Pan, panie prezesie rej. spiszesz wszystkie w twoim obwodzie rejencyjnym wychodzące pisma, które mają dążności karogodne i rządowi nieprzyjazne, i wykaz tych pism jak najprędzej prześlesz p. dyrektorowi poczt.

Pan zaś, panie dyrektorze poczt, powinienes natychmiast wydać rozporządzenie do wszystkich ekspedycji pocztowych w twoim obwodzie, ażeby nie przyjmowały przedpłaty, ani zamówienia na żadne pismo przez naczelnego prezesa oznaczone ani też przyjmować nie powinienes żadnych takich pism przez inne dyrekcje poczt tobie do ekspedycyowania nadesłanych.

Z resztą co do istniejących rozporządzeń względem wysyłania gazet i innych pism czasowych za granicę, to przesyłane być mają według regulaminu z dn. 15. grudn. 1821. §. 2. w przepase krzyżowej (Kreuzband), lub też w kopertach i paczkach za opłatą zwyczajną, a co do powyższych pism, to nic się nie zmienia.

Co się tyczy gazet i innych pism zagranicznych, które na pocztach przyjmowane być nie mają, to osobne wyjdzie rozporządzenie.

Zechciej nam pan wprzeciagu dwóch tygodni nadesłać wykaz tych gazet, pism czasowych i t. d., których zakaz rozsyłania pocztą uważać będziesz za potrzebny.

Gdyby jakie reklamacje przychodzić miały przeciw rozporządzeniom pańskim, to my tutaj rzecz rozstrzygniemy. Tymczasowo zaś niechaj pana rozporządzenie pozostanie prawomocnem. Berlin dnia 6. czerwca 1850.

Minister spraw wewn. Manteuffel,

minist. handlu, przemysłu i robót publ. von der Heydt.

Lipsk, d. 4. Czerwca. — Usposobienie umysłów w Saksonii poznać można z artykułu dziennika umiarkowanego *Deutsch Allg. Zeitung*, który tak zdanie swoje objawia. „Saksonia została dzisiaj z rządu państw konstytucyjnych wymazana. Ministerstwo odważa się, jako władza ustawodawcza zwołać izbę powstałą według prawa wyborczego teraz już nieistniejącego, poważy się odwoływać przytém na §. 88. konstytucji, który wyraźnie mówi: „król wydaje także rozporządzenia, według natury swojej wymagające przyzwolenia stanów, ale których cel przemijający przez zwłokę, mógłby spełznąć; wyjąwszy wszelkich i jakichbądź zmian w konstytucji i prawie wyborczém.” Ministerstwo poważy się przekroczenia prasy, które podług §. 5. art. 1. prawa prasy przez stany uchwalonego, a przez króla potwierdzonego d. 18. Listopada, według księgi praw kryminalnych karne być mają, powierzać sądowi policyi, wysydzając przytém §. 44. konstytucji, który powiada: „żadnego poddanego nie wolno z pod właściwego sądu wyjmować, wyjąwszy w przypadkach wyżej prawem oznaczonych”, jako też §. 5. prawa prasy, który zabranie pisma robi zależnem od wyroku sędziego indagacyjnego. Ministrowie, którzy winni są tak wielkiego nadwężenia konstytucji przez nich zaprzysiężonej, zasłużyli na karę jak ci, którzy ręką zbrodniczą zeszlę wiosny rząd przemocą broni zwalić usiłowali, i pokładamy nadzieję w Bogu, że oni nie ujdą kary podobnie jak tamci, którzy teraz pokutują. Ministerstwo uniewinia swoje nadwężenie konstytucji nakazem konieczności, oskarża izby o spichnioną opozycją, co więcej, oskarża o kokietowanie z radykalistami stronnictwo, które w roku 1848., kiedy nawa państwa bez steru po zburzonych walach bujała, a wszyscy owi mężni rycerze, którzy teraz pod zasłoną bagnetów tak głośno za porządkiem, ale nie za sprawiedliwością krzyczą, bardzo

skromnie milczeli, samo jedno miało odwagę, stawić skutecznie czoło nacierającej rzpltej, a przez to nienawiść nieubłaganą radykalistów na siebie ścigać. Wprost zaprzeczamy, aby kraj znajdował się w położeniu takim, któreby uniewiniało środki wyjątkowe, jakie jedynie czasy rewolucyjnego wzburzenia usprawiedliwić mogą. Wszakże rząd sam to potwierdza znosząc stan oblężenia w Dreźnie. Na opozycją sprzysiężoną także ministerstwo żalić się nie powinno. Miało bowiem większość w izbie i byłoby ją zatrzymało, gdyby jej nie było przez politykę swoją lekkomyślnie odepchnęło, i było sobie przypominało, że jako ministerstwo konstytucyjne naprzeciw większości w izbie prawodawczej przynajmniej zgodnie wystąpić powinno. Lecz ze strony stronnictwa konstytucyjno-liberalnego byłoby niesumiennie, gdyby podawało środki do bytu dalszego rządowi takiemu, który w czasach burzliwych sprawę porządku tchórzliwie opuszcza, a kiedy burza wyszumiała, z pomyślną sposobnością korzysta, aby jak najprędzej wolności grób wykopać. Że zamiarom jego nie wierzą, dziwi się ministerstwo, które, gdy się w roku zeszłym rewolucya w kraju całym rozszerzyła, jednalo sobie zwolenników obietnicą, iż otwarcie i szczerze puści się drogą do narodowego zjednoczenia Niemiec, gdy tyczasem zastawilo się rozmyślnymi utajonemi zastrzeżeniami, które obietnice jego w czezy dymek obrócili, i jedynie jako podstęp wyborczy wykazały? Któż ma pieniądze przyzwolić ministerstwu, które na kraj niesłychane podatki nakłada, aby, jak na szyderstwo z owych licznych uchwał frankfurtskiego zgromadzenia narodowego tę jednę tylko wykonać — tym razem naturalnie, nie mając potrzeby, jak przy innych stosownych okolicznościach, żądać potrzeby poprzedniego przyzwolenia stanów — która stawia je w możności utrzymywania siły zbrojnej, jaka, ile się zdaje, jedynie przeznaczona, aby osiągnięcie celu zgrom. narod. zrobić niepodobnem? Któż ma popierać ministerstwo, które się naprzód posługuje radykalistami, aby się uwolnić od obietnic swoich danyh konserwatystom, a potem chciałoby się posługiwać konserwatystami, aby za najumiarkowańszemi nawet żądaniemi czasu zdążyć nie potrzebowało? — Niechaj ministerstwo torem swoim postępuje; lecz wiemy, że to nie będzie z pożytkiem dla kraju. Nie ma ono opinii publicznej za sobą, a że wie o tém, pokazuje się z tego, że prawo stowarzyszania ogranicza, prawo prasy znosi, prawą reprezentacją kraju kaleczy. Stany powołane zgromadzą się, lecz jedynie w tym celu, aby przeciw nadwężeniu konstytucji zaprotestować i oświadczyć, iż nie mają prawa wykonywać czynności ustawodawczej. Cóż wtedy ministerstwo pocnie? Wciąż jeszcze nie poweźmie przekonania, iż nie tylko samych złemysłujących ma przeciw sobie, wciąż jeszcze dalej a dalej będzie musiał oktrojować, aż siły materialne kraju się wyczerpią, duch prawy ludu się podkopie, zaufanie do rządu zniknie, miłość do dynastji, której uświęconą sprawą ministerstwo ludowi nieprzyjazne upór swój chce pokryć, w nicosć się zamieni. I takich to doradców ma monarcha, który w pięknej zgodzie z swym ludem niegdyś kraj swój jak najszczęśliwszym w Niemczech uczynić umiał. Biedny król, biedna Saksonia!

Niejako dla uzupełnienia praw zaoktrojowanych pojawia się jeszcze obwieszczenie ministra sprawiedliwości, z którego pokazuje się ze względu na karę śmierci potrzeba pozostawienia i w tym także przedmiocie prawom zupełną ich skuteczność, a ztąd ministerstwo za przyzwoleniem króla zniosło znów uchwałę z 3. Stycznia 1849. r. Ministerstwo sprawiedliwości podaje to zatem do wiadomości publicznej z tą uwagą, że na teraz kara śmierci skoro za zbrodnie od dziś dnia popelnione naznaczoną będzie, spełnioną zostanie, o ile król w wszechgólnych przypadkach z rozmaitych powodów ulaskawić nie raczy.

Z Naumburga donoszą pod dniem 2. Czerwca. Czwarta kompania artylerji konnej, która dopiero przed kilku tygodniami z Aschersleben tu dotąd przeniesioną została, wyszła wczoraj nagle do Erfurtu. Podobnie opuściła nas dzisiaj dotychczasowa załoga nasza, batalion 19. pułku landwerów składający się powiększłej części z Polaków, który poszedł do Torgawy. Słychać, że nasza landwera, przed kilku dniami powołana do ćwiczeń rocznych, ma także być użytą do obsadzenia którćjkolwiek z tych fortec.

Szlezwig i Holsztyn.

Kiel, d. 6. Czerwca. — Układy pomiędzy wysłańcami szlezwicko-holsztyńskimi a rządem duńskim w Kopenhadze nie bywają widać taką tajemnicą osłaniane, jak tutaj Prehn podał dnia 3. m. b. warunki, które rząd duński odrzucił; dziwną atoli jest rzeczą a przytém zatrważającą, że mimo tego odrzucenia jednako układy dalej się toczą. Tym czasem pod Fehmarn z różnych stron wyspy ukazały się trzy duńskie okręty wojenne, i jak się zdaje zamierzają się tam mniej więcej na dłuższy czas usadowić.

Szlezwig, d. 5. Czerwca. — Wczoraj słychać tu było żwawe strzelanie z armat. Czy Duńczykowie chcieli się sami tam zabawić, czyli też nasze brzegi morskie nastraszyć, tego z pewnością wiedzieć niemożemy. Potwierdza się teraz zupełnie owa zawistość państwa duńskiego od cara Wszech Rossyi. Albowiem ministrowie Madvig i Sporneck muszą na rozkaz Rossyi układać się z tak nazwanymi powstańcami.

Eckernförde, d. 5. Czerwca. — Ciągłe uwijanie się statków duńskich przed zatoką tutajszą spowodowało jenerala Hahn, iż wczoraj odbył przegląd całego garnizonu w Eckernförde stojącego i wielką czujność mu zalecił. — Opowiadają tu sobie, jako pewność, że w przypadku, gdyby

Dania w rzeczach księstwa Szlezwickiego jednostronnie sobie postąpić miała ochotę, jenerałowi Hahn oddano pod rozporządzenie załogę pruską Hamburga. Niepodobna przewidzieć do czego jeszcze doprowadzą biednych Szlezwiczów podobne ludzenia.

D a n i a .

Kopenhaga, d. 6. Czerwca. — Dawniejsze pogłoski utrzymywały, że minister wojny wyjechał do armii, tymczasem pokazało się, że wieści te były zupełnie płonne. Dziennik Flyvenpost niezaprzecza bynajmniej, że ministrowie Madvig i Sponnek rozpoczęli układy z tak nazwanymi mężami zaufania, ale zarazem powiada także, iż układy te do czegoś nie doprowadziły i że propozycje wysłańców odrzucono. — Co za nudny dramat! mija scena jedna po drugiej, akt po akcie, a rozwiązania doczekać się nie można, — nakoniec i aktorowie i widzowie znudzeni poczną ziewać i przed końcem wszystko się rozejdzie.

Z Kiel piszą pod dniem 7. Czerwca; ukazanie się duńskich okrętów wojennych przed portem naszym nie zrobiło wrażenia żadnego na giełdę naszą, gdyż w rozpoczęcie na nowo kroków nieprzyjacielskich nikt tutaj nie wierzy.

Królestwo polskie.

Wypis z protokołu sekretaryatu stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożej łaski My Mikołaj pierwszy, cesarz i samowładca Wszech Rosyi i t. d. Zwracając uwagę, iż wielu poddanych naszych z Królestwa Polskiego, opuszczając kraj swój potajemnie, lub pozostając za granicą dłużej nad termin w paszporcie zakreślony, trwoniąc tam swoje fundusze, obarczają długami pozostałe po nich majątki i wyrzekają się tym sposobem wszelkich rodzinnych i ojczystych stosunków, — zważając obok tego, iż podobne nadużycia w artykułach 340 i 341 kodeksu kar głównych i poprawczych przewidziane, odwrócić będzie zdolne prawo dokładnie oznaczające następstwa, jakim ulegną osoby, które popełniwszy takowe, nie stawiają się na wezwanie rządu i uchylają przez to obowiązkom winnego dlań posłuszeństwa, — na przedstawienie naszego namiestnika w Królestwie Polskiem, postanowiliśmy i stanowimy: Art. 1. W przypadkach artykułami 340 i 341 kodeksu przewidzianych, właściwy rząd gubernialny, a w Warszawie ober-policmajster miasta, obowiązany jest przede wszystkim sprawdzić nieobecność osób, o których powzięto wiadomość, że się samowolnie z kraju wydalili, lub za granicą dłużej nad czas przez rząd dozwolony przebywają; tudzież objaśnić wszelkie towarzyszące wydaleni się okoliczności, a to przez zarządzenie za pośrednictwem władz administracyjno-policyjnych śledztwa najprzód w miejscu ich zamieszkania, a następnie w całym kraju. W tym celu, władze te mają obowiązek wezwać ich przez gazety i dzienniki gubernialne do zgłoszenia się w najbliższym urzędzie policyjnym, w ciągu sześciu tygodni. Art. 2. Uplyw bezskuteczny powyższego terminu stanowić będzie dowód nieobecności w kraju poszukiwanych osób. Następnie przeto właściwy rząd gubernialny lub ober-policmajster, o tych, które po wydaleniu się swoim za granicę pozostawiły jakowe fundusze, doniesie prokuratorowi przy trybunale cywilnym i wezwie go o zajęcie majątku nieobecnego w sekwestr, według prawideł w art. 18 przepisanych; o tych zaś, które żadnych nie posiadały funduszy, doniesie prokuratorowi przy sądzie kryminalnym. Art. 3. Tak w pierwszym jako i w drugim przypadku, komunikowane być powinny prokuratorom wszelkie dowody nieobecności poszukiwanej osoby stwierdzające. Art. 4. Władze żądające zajęcia w sekwestr majątku nieobecnego osoby, powinny zarazem wskazywać gdzie i jaki po niej majątek, — niemniej donosić o każdym wykryć się następnie mogącym funduszu. Prokurator zaś przy trybunale cywilnym, po zrobieniu z wszystkich wyszczególnionych powyżej dowodów właściwego użytku, to jest: po wyrzeczeniu i zaprowadzeniu przez trybunał sekwestru, dowody te odeśle prokuratorowi przy sądzie kryminalnym, dla dalszego na drodze karniej postąpienia. (D. c. n.)

Reskrypt cesarski do J0. Księcia Warszawskiego namiestnika Królestwa Polskiego, jen. feldmarszałka głównie dowodzącego armią czynną.

Książę Janie synu Teodora. Odbyszy przegląd 1go, 2go i 3go korpusu, znalazłem je w wzorowym pod każdym względem stanie, i z prawdziwym zadowoleniem przekonałem się, że wojska te, które w roku zeszłym odbyły kampanię węgierską, na nowo doprowadzone zostały do jak najświetniejszego we wszystkich szczegółach bytu. Przypisując to szczególnym niezmordowanym staraniom waszym, miło mi jest widzieć, że powierzona wam armia, która pod wodzą waszą nabyła, przez swe czyny wojenne, nieśmiertelnej sławy, winna wam i obecnie wzorową swą postawę. Znając chęci moje, ziściłście je z zupełnym zadowoleniem mojem. Oceniając godnie wielkie zasługi wasze, ponawiam wyraz głębokiej mojej serdecznej wdzięczności za waszą chwałę-godną służbę tronowi i ojczyźnie, zostając na zawsze niezmiennie wam przychylnym.

Na oryginale własną Jego CM. ręką napisano:

Mikołaj.

Kowno, d. 23. Maja 1850. roku.

A n g l i a .

Londyn, 6. Czerwca. — Czytamy w dzienniku Globe o stosunkach dyplomatycznych Anglii do Rosyi jak następuje: „Chronicle zaprzecza dość obszernie pogłoskom paryskim we względzie odwołania posła rosyjskiego,

który to przedmiot nasz korespondent paryski dostatecznie wyświecił, i dodaje uwagę, o której także z innej strony słyszymy, że baron Brunnow w ciągu lata tego znów zwiedzi Petersburg dla złożenia carowi swemu uszanowania po tak długiej niebytności, jakoteż z innych osobistych powodów. — Ponieważ ministeryalne obiady i wieczorki mają teraz tak wielkie znaczenie, przeto donosimy, że lord i lady Palmerston dawali w sobotę wielką ucztę na którą zaproszono całe ciało dyplomatyczne. Sprawozdanie urzędowe powiada: Z pomiędzy gości dyplomatycznych najpierw przybyli poseł rosyjski i reprezentant rzeczypospolitej francuskiej. Być może, iż świat z uszczęśliwiającej obecności gości rosyjsko-francuskich w tym stopniu nadzieje pokoju poweźmie, jakby w podobnej okoliczności nieobecność ich trwogę i przestrach na całą Europę była rzuciła. Pomiedzy innymi znajdowało się na tym obiedzie także 12 członków poselstwa nepaulskiego, przybranych w strój wschodni nader wytworny.

Na posiedzeniu parlamentu w izbie wyższej przepadł wczoraj wniosek o utworzenie wyższego sądu duchownego.

Wczoraj odbył się ślub jenerała Cabrera z bogatą panną Richards; między świadkami był Don Juan infant Hiszpanii, brat hr. Montemolin.

F r a n c y a .

Paryż, 7. Czerwca. — Dziennik sporów dziwi się, że wniosek jenerała Grammont znalazł poparcie w komissyi na ten cel wysadzonej.

Na posiedzeniu zgromadzenia narodowego dnia 7. Czerwca toczą się dalej rozprawy nad prawem deportacji. Mimo wymownych uwag przeciwnemu, artykuł za artykułem prawa tego przechodzi i doszedł do artykułu 8, który jest bardzo ważnym, albowiem mówi o rozciągnięciu tego prawa do więźniów stanu, na których już wyroki zapadły. Rozprawy nad tym artykułem odroczone do następnego posiedzenia.

Ze Strazburga donoszą, że tam zacięty toczy się bój z powodu wyboru reprezentanta w miejsce Lichtenbergera, który wystąpił ze zgromadzenia narodowego. Emila Girardina polecił Wiktor Hugo, równie robotnicy z Elzacy pisali za nim do swych braci i ziomek, zaklinając ich, aby innego kandydata nie wybierali. Przypominają im, ile E. Girardin uczynił dla sprawy demokratycznej. Dzienniki demokratyczne nazywają kandydata stronnictwa porządku, kandydatem kozaków, a zarzucają Lichtenbergerowi niezdatność i błędy. W dodatku do Democrat du Rhin czytamy, że Emil Girardin jest chłopskim kandydatem, a temu przypną się osłe uszy, co za kozackim Müllerem (kandydat reakcji i legitymistów) głosować będzie. Jeden z sekretarzy Girardina przybył do Strazburga i kieruje całą agitacją wyborczą. Kilka tysięcy Pressy bywa przysyłanych z Paryża, które rozdają bezpłatnie.

Zgromadzenie narodowe. Posiedzenie d. 6. Czerwca. — Z porządku dziennego przypadają rozprawy względem przedłużenia na rok prawa z 19. Czerwca 1849. przeciw klubom i publicznym stowarzyszeniom. Esquiro (wybrany na ostatnich wyborach w departamencie Saony i Loary) mówi przeciw pospiechowi, którego rząd się domaga. Władza wykonawcza od roku występuje z środkami reakcyjnymi, wysłała wyprawę na Rzym, ograniczyła prasę, publiczne nauczanie, powszechne głosowanie, rospędziła nauczycieli elementarnych i t. d., nie uczyniła nic dla dobra publicznego, dla pracy i kredytu, bo podobna do średniowiecznych alchimistów, szuka tam porządku, jak owi, kamienia mądrości, gdzie go nie masz, a zamiast złota, znajduje popiół. Zakaz klubów jest podobnym środkiem źle zrozumianym przez reakcję, który na nie się nieprzyda, podobnie jak inne tego rodzaju. Mówca broni socjalizmu, na którego nastawia, wiele razy chcą zdobyć jakie pozycje reakcyjne i powiada obracając się do prawej strony, między innemi, co następuje: nazywacie siebie konserwatystami, my z naszej strony także uważamy się za konserwatystów. Chcecie zachować zamiarle urządzenia przez nabalsamowanie. My zaś chcemy zachować główne żywioły ludzkości przez nowe kombinacje. Nie chcemy przecie rewolucyi, bo najpierwszą rewolucją byłaby nie pogarda, ale zemsta. (Głos z prawej: zemsta na kim?) Niechcemy rewolucyi z względów ludzkości, popieramy tylko naszą sprawę i cywilizację. Jedna przepaść pociąga drugą, burza burzę, znamy dobrze, jaki udział ma terroryzm z r. 1793. w teraźniejszej reakcji. Niechcemy ani terroryzmu, ani reakcji. Chcemy postępu we wolności i przez wolność. Mówca uważa kluby za wentyle bezpieczeństwa i dla tego gani prawo przeciw nim wymierzone i głosować będzie przeciw przyspieszeniu. Mimo to pospiech wyrzeczono głosami 422 przeciw 189. Następnie przystąpiono do ogólnych rozpraw nad tym przedmiotem. Mathieu de la Drome odpiera czynione klubom zarzuty, jakoby występowały przeciw religii, rodzinie i własności. Massy daleko są moralniejsze i bardziej religijne, niż pewni dorobkiewiczowie, którzy po swoich zamkach wyprawiają komedye i ucztę, na których wspomnienie rumieniec wstydu na twarz występuje. (Przypomnienie scen gorszących u Thiersa w zamku w Grandvaux.) Głównie obawiają się kwestyi własności. Żadnemu atoli socjaliście nie wpadło na myśl, zaprowadzać zmianę w własności przemocą i dla tego pomiędzy socjalistami znajdują się właściciele, a nawet właściciele pałaców. Socjaliści chcą, aby każdy mógł przez pracę zarobić sobie na własność. Mathieu stara się uspokoić większość, co do zamiarów socjalistów pod względem religii, rodziny i własności, nie ufa jednak, aby mu się udało ją przekonać, bo ona z rządem w takie uwikłała się położenie,

że ją tylko cud ocalić może. Ogólne rozprawy następnie zakończono i rozpoczęto szczegółowe. Bancel (góral) mówi przeciw pierwszemu artykuli, który zakaz klubów na rok jeszcze przedłuża. On równie, jak wszyscy górale w ostatnim czasie zaręcza, że socjaliści mają zamiary spokojne, a stowarzyszenia służą im za propagandę ich pojęć przez słowa. Kończy tak swoją mowę: wiek 19, który nie cofnął się ani przed oświeconym, ani przed barbarzyńskim despotą, nie cofnie się przed zarozumiałością pana Barocha. Boinvilliers, sprawozdawca wydziału broni projektu temi słowy: wyrok zapadł we Francji na kluby. Niezgadzają się one z pokojem społeczeństwa, roboty i publicznego bezpieczeństwa. Zamiast być arką wolności, badania i rozpraw, są one w ręku najgwałtowniejszych narzędziem namiętności i krzyku. Widzimy w nich ludzi nieoświeconych, podburzonych złą prasą, którzy ulegają natchnieniom tajnych burzycieli. Konwent uznał kluby za nieczyste jaskinie, potępił je i kazał pozamykać. Zgromadzenie konstytucyjne na dniu 29. Stycznia je zakazało; wyrok zapadł na kluby. Francja nie chce ich. (Zdumienie.) Socjalizm przemawia tu łagodnie. Nie chce nikomu szkodzić ani na ciele ani na majątku. W protokółach urzędników znajdujemy przecie inne rzeczy. Na to odpowiada Dain, twierdząc, że za wybryki pojedynczych osób, całość nie może odpowiadać, a protokołom policyi trudno wierzyć. Artykuł 1 przyjęto. Podobnie i 2, a w końcu posiedzenie całe prawo przeszło 469 głosami przeciw 190.

A u s t r y a.

Wiedeń, 7. Czerwca. — Wielojęzycznemu wydaniu dziennika praw, owemu ulubionemu pomysłowi ministra Bacha, który tem chce owęj marze równouprawnienia nadać nieszkodliwe piętno urzędowe, zbywa jednak na wszelkiej praktycznej korzyści, gdyż podług oświadczenia dyrektora drukarni nadwornej pozostaną niesłychane stósy papieru egzemplarzy w naręczach młóć używanych nieprzedane w składzie, i te z wielkim nakładem tłumaczone i drukowane dzienniki prawa balami znowu bez najmniejszego użytku pojdą do papierni. W obec tak oplakanego stanu finansów podobna kosztowna igraszka lingwistyczna prawdziwie na surową nagane zasługuje, gdyż niegodnem jest rządu dalsze łudzenie, skoro się o niepraktyczności w przeprowadzeniu rzeczy tej dostatecznie już przekonano. — Pewien podróżny z Krocacji, o którego rzetelności powątpiewać niema powodu, zaręczał tu, że w owym niezadowoleniu i nieufności przepelnionym kraju gotuje się wielka deputacja do cesarza, która ma żądać przyłączenia napowrót Krocacji do Węgier, albowiem naród w kroackich oczekiwaniach swoich widzi się zupełnie zawiedzonym, i najumiarkowańsze nawet nadzieje ze względu na rozwój żywiołu południowo-slawiańskiego się niespełniają. Sławianie południowi po oderwaniu się od Węgier stoją pomiędzy dwoma nieprzyjemnymi koniecznościami, t. j. albo muszą wyższość Węgier uznać lub germanizacji wszystkie bramy otworzyć; rząd rozdwojenie z Madziara-

mi naumyślnie do tego punktu doprowadził, aby nigdy zgoda nastąpić nie mogła, dla odłączenia zupełnego Sławian południowych, i łatwiejszego przeprowadzenia przez to swego planu centralizacyjnego. Teraz poznają Krocaci niebezpieczeństwo swoje, i pojmują, iż owe ofiary niezmierne ponieśli jedynie dla jednolitej Austrii, która ich narodowości bardziej zagraża, niż kiedyś madziaryzm. Wzwyż wzmiankowana petycja jest krytyką zjadliwą na politykę austriacką. — Słychać, że ważne rozporządzenie tyczące się zniesienia granicy celnej pomiędzy Austrią a Węgrami zamysłają ministrowie niezwłocznie przeprowadzić, i w tym celu przedłożono je cesarzowi do podpisania, w krótko zaś ogłoszenia jego spodziewać się należy.

Cesarz Ferdynand obrał sobie Pragę na stałe mieszkanie, gdzie już wszelkie stósowne urządzenia poczyniono. — Po wszystkich gazetach upowszechnia się dziś wieść szczególniejszego rodzaju: powiada bowiem, że duchowieństwu w Siedmiogrodzie nakazano, aby się od wszelkich wyjawień zdań swoich powstrzymało.

Hr. Stürmer miał 24. Maja audyencyą pożegnalną u sultana, któremu doręczył zarazem pismo odwołujące swojego gabinetu. W tém piśmie cesarz Austrii wylicza zasługi przez pana Stürmera położone i oświadcza, że z zadowoleniem widział wszystko co dla niego sultan uczynił, i z równem zadowoleniem uzna wszelką przysługę, jakaby mu jeszcze z téj strony wyświadczoną być mogła. To ostatnie wyrażenie zdaje się być dodaniem przez pogłoskę; trudno bowiem przypuścić, aby jeden monarcha żądał od drugiego gratyfikacji dla swojego posła. Cóżkolwiek bądź, pan Stürmer dostał w prezencie od sultana złotą tebakierę, wartości 40,000 piastrow; dodają złośliwie, że w niej była kartka z napisem: „nieprzyjmuje się w skarbie państwa;” jestto bez wątpienia aluzja do wypadku z dawniejszą tabakierką, którą poseł zamienił w skarbie na gotówkę. Hrabia Stürmer odjeżdża naprzód do Aten, w specjalnej missyi swojego gabinetu.

Dnia 24. Czerwca odbył ma kardynał Schwarzenberg wjazd swój do Pragi.

Poznań, 12. Czerwca. — Koncert pana Krzyżanowskiego spełnił oczekiwania nasze, slyszeliśmy rodaka artystę, który nie tylko zwycięża grą na fortepianie wszystkie trudności swego zawodu, ale jeszcze podbija serca nasze swemi kompozycjami.

Poznań, d. 12. Czerwca. — Wprawdzie dziś dopiero rozpoczyna się targ na wełnę, jednakowoż już większą część jej sprzedano. Szczególniej kupcy angielscy onegdaj przybyli do Poznania, przyczynili się do podniesienia cen wełny, które w porównaniu do cen wrocławskich i przy ograniczeniu się targu na fabrykantach krajowych, z początku nieco były spadły. Płacą teraz za grubszą po 2 do 3 tal. na centnarze wyżej od cen ze szlorocznych, a za cieńszą 4 do 6 tal.

OBWIESZCZENIE.

Przy publicznie uskutecznionej sprzedaży niewykupionych fantów z lombardu miejskiego, w dniach 29. i 30. Kwietnia i 1. Maja r. b., okazała się przewyżka z wniosków dla niektórych dłużników fantów.

Właściciele poświadczeń fantowych Nr. 7988. 8030. 8049. 8052. 8851. 8913. 9128. 9204. 9553. 9621. 9717. 9742. 9775. 9793. 9971. 9987. 10061. 10084. 10152. 10186. 10191. 10285. 10406. 10419. 10504. 10534. 10550. 10617. 10639. 10662. 10688. 10750. 10860. 10921. 10925. 10964. 10985. 11013. 11031. 11080. 11109. 11233. 11375. 6166 7627. 8812. 8843. 8844., wzywamy niniejszém, aby się w przeciągu sześć tygodni zgłosili do tutejszego lombardu, i odebrali pozostającą przewyżkę po zapłaceniu otrzymanej pożyczki i prowizji aż do dnia sprzedaży fantu i kosztów za oddaniem poświadczenia fantowego i za kwitem; w przeciwnym razie przewyżka ta wedle przepisu wplynie do miejskiej kasy ubogich, poświadczenie fantowe zaś wraz z prawem dłużnika to tegoż uważać się będzie za upadłe.

Poznań, dnia 14. Maja 1850.

Magistrat.

ZAPOZWANIE EDYKTALNE.

1) Andrzej i Józef Bracia Bąkiewicz, synowie leśniczego Marcina Bąkiewicza, w dn. 9. Sierpnia 1830. r. w wielkich Jeziorach zmarłego, z których Andrzej opuściwszy w r. 1821. dom rodzicielski, w Klonach, a na ostatku przed około 24 lub 25 laty w Zberkach jako pisarz gospodarczy zostawał. Józef Bąkiewicz zaś opuściwszy, mając około 14stu lat, dom rodzicielski, uczył się kominiarstwa tu w Środzie u kominiarza Buczkowskiego, jako kominiarczyk zaś w r. 1829. z Gniezna miał iść na wędrownkę.

2) Stanisław Kałamaykowski, urodzony w wielkich Jeziorach powiatu tutejszego, syn prawego łóza Ekonoma Franciszka i Heleny Kałamaykowskich małżonków,

który, mając 15. lat, podług pewnych doniesień w r. 1830. z Czołowa powiatu Szremskiego, gdzie później i jego matka jako wdowa mieszkała, do Polski się wydał, jako żołnierz w powstaniu Polaków przeciw Rosyjanom był czynnym, przy ostatnim zdobyciu Warszawy w r. 1831. miał zginąć i od tego czasu znikł; wzywają się z przyczyny, że ich najbliżsi domniemani sukcesorowie o ich życiu, teraźniejszym pobyciu lub dalszém przebywaniu wiadomości żadnej nie odebrali, na wniosek tychże i kuratora nieprzytomnym przydanego, aby się w terminie celem ich bliższego wysłuchania na dzień 30. Stycznia 1851. r.

zrana o godzinie 11tej przed Deputowanym Ur. Vatiche Referendaryuszem Sądu appellacyjnego wyznaczonym, albo osobiście stawili, lub o teraźniejszym ich pobyciu wiarogodnie i na piśmie donieśli, w przeciwnym bowiem razie za umarłych uważani i ich majątek teraźniejszy i przyszły sukcesorom zgłaszającym się i wylegitymowanym lub też fiskusowi jako *bonum vacans* przysądzonem i wydanem zostanie.

Niewiadomi sukcesorowie lub spadkobiercy wyżej wzmiankowanych osób także publicznie zapozwywają się, aby się w terminie tym z wnioskami swymi celem prowadzenia legitymacji zgłosili, w przeciwnym bowiem razie z pretensjami swemi co do sukcesji wykluczeni zostaną.

Środa, dnia 17. Stycznia 1850. r.

Król. Sąd powiatowy.

Wydział Iszy — spraw cywilnych.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Gnieźnie.

Folwark Lubochnia do Apollinara Cembrowicza należący, oszacowany na 6886 Tal. 20sgr. wedle taxy, mogącej być przejrzaną wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, ma być dnia 4. Listopada 1850. przed południem o godzinie 10tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowem sprzedany.

OBWIESZCZENIE.

Od St. Jana r. b. do tegoż w roku 1853. będą w domu Ziemstwa przez publiczną licytacją najwięcej dającemu wydzierżawione:

- 1) folwark Grudna do dóbr Welny w powiecie Obornickim położonych należący, w terminie dnia 21. Czerwca r. b.,
- 2) wieś Bobrowniki A. w pow. Ostrzeszowskim położona, w terminie dnia 21. Czerwca r. b.,
- 3) wieś Bobrowniki B. w pow. Ostrzeszowskim położona, w terminie dnia 21. Czerwca r. b.,
- 4) folwarki Katarzynowo i Góra, należące do dóbr Brudzewa w powiecie Wrzesińskim położonych, w terminie dnia 22. Czerwca r. b., zawsze o godzinie 4tej z południa.

Przystępujący do licytacji winien złożyć 500 Tal. kaucyi na zabezpieczenie licytum swego, i w razie potrzeby udowodnić, iż warunkom dzierżawnym zadosię uczynić może.

Warunki dzierżawne mogą być przejrane w Registraturze naszej.

Poznań, dnia 4. Maja 1850.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

Herbaty Chińskiej świeżą nadsyłkę, araku i zapalki bez siarki poleca

J. N. Pietrowski w Hotelu Rzymskim.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru najniższy	Stan termometru najwyż.	Stan barometru	Wiatr.
1. Czerw.	+ 11,0°	+ 19,2°	28" 0,8"	Wschodni.
2. "	+ 12,2°	+ 19,0°	28" 1,0"	Póln. w.
3. "	+ 12,0°	+ 20,0°	27" 11,6"	Poludn. w.
4. "	+ 12,0°	+ 23,2°	27" 11,0"	Poludn.
5. "	+ 11,8°	+ 23,4°	27" 9,4"	Poludn.
6. "	+ 13,5°	+ 20,3°	27" 9,3"	Poludn. z.
7. "	+ 10,0°	+ 17,0°	27" 9,0"	Poludn. z.